

RAVNESJE SEKTORJA DRŽAVA

Kontaktna oseba na UMAR: Jasna Kondža

PODROČJE RAZVOJA	Konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast – Makroekonomska stabilnost
OPIS INDIKATORJA	<p><u>Definicija:</u></p> <p>Delež primanjkljaja/presežka sektorja država v bruto domačem proizvodu: Indikator primerja primanjkljaj/presežek sektorja država z bruto domačim proizvodom. Primanjkljaj/presežek sektorja država je definiran kot razlika med prihodki in odhodki sektorja država. Indikator je tudi eden od maastrihtskih konvergenčnih kriterijev, po katerem delež primanjkljaja sektorja država v bruto domačem proizvodu ne sme preseči vrednosti 3 %. Po vstopu v EU je Slovenija dolžna dvakrat letno posredovati Evropski komisiji “Poročilo o primanjkljaju in dolgu države”, na podlagi katerega se preverja vrednost maastrihtskih konvergenčnih kriterijev. Primanjkljaj/presežek sektorja država je ugotovljen na podlagi Eurostatove metodologije “Evropskih sistemov računov” iz leta 1995 (ESA-95), ki je zaradi potrebe po visoki mednarodni primerljivosti podatkov enotna za vse države članice EU in je natančno opisana v “ESA 95 Manual on Government Deficit and Debt”. Po predpisani metodologiji so v sektor država razvrščene vse institucionalne enote, ki so netržni proizvajalci, katerih proizvodi so namenjeni individualni ali kolektivni potrošnji, ki se financirajo iz obveznih dajatev in vse institucionalne enote, ki se primarno ukvarjajo s preraedeljevanjem narodnega dohodka in bogastva. Sektor država institucionalno zajema poleg štirih javnofinančnih blagajn (državni in občinski proračuni, obvezno zdravstveno ter pokojninsko in invalidsko zavarovanje) še javne sklade, med njimi tudi Kapitalsko družbo (KAD) in Slovensko odškodninsko družbo (SOD) ter javne agencije. Metodologija ESA – 95 temelji na obračunskem principu, kar pomeni, da vse prihodke in izdatke zajame v trenutku nastale terjatve in obveznosti, ne glede na to kdaj so plačani.</p> <p>V Sloveniji se javnofinančni primanjkljaj/presežek ugotavlja tudi na podlagi nacionalne metodologije, ki temelji na metodologiji Mednarodnega denarnega sklada “Government Finance Statistics” (GFS). Definiran je kot primanjkljaj konsolidirane bilance javnega financiranja štirih javnofinančnih blagajn, kar je glede na metodologijo ESA-95 ožje institucionalno zajetje. Nacionalna metodologija izračuna javnofinančnega primanjkljaja/presežka temelji na denarnem principu, kar pomeni, da se tokovi (javnofinančni prihodki in odhodki) upoštevajo v trenutku plačila, ne pa v trenutku nastanka obveznosti, kot je to običajno v nacionalnem računovodstvu.</p> <p><u>Podrobnejša metodološka pojasnila:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – EUROSTAT, “ESA 95 Manual on Government Deficit and Debt” <p><u>Mednarodna primerljivost:</u> Metodologija prikazovanja primanjkljaja/presežka je enotno predpisana in se uporablja v vseh članicah EU pod stalnim nadzorom EUROSTAT-a, kar zagotavlja visoko stopnjo mednarodne primerljivosti podatkov.</p>

	<p><i>Način prikaza:</i> agregatno za celotno državo</p> <p><i>Merska enota:</i> % BDP</p>
VIR PODATKOV ZA SLOVENIJO	<p><i>Institucija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Ministrstvo za finance (podatki o javnofinančnih tokovih) – SURS (podatki o BDP, prevedba podatkov o javnofinančnih tokovih iz nacionalnega na sistem evropskih računov) – Preračuni UMAR <p><i>Frekvenca ažuriranja:</i> dvakrat letno</p>
RAZPOLOŽLJIVA ČASOVNA VRSTA	1995 2000 – 2008 6
MEDNARODNE PRIMERJAVE	– EU (po državah in skupaj); vir: Eurostat (po metodologiji ESA-95)